

**ANALIZA ANKIET
PEDAGOGÓW SZKOLNYCH
DOTYCZĄCYCH EDUKACJI CUDZOZIEMCÓW
(ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB PRZYBYWAJĄCYCH Z UKRAINY)**

Ankieta służyła uzyskaniu odpowiedzi na pytania badawcze dotyczące sposobów wsparcia cudzoziemców w polskim systemie oświaty. Ankiety zostały wypełnione w trakcie Forum pedagogów, które zostało organizowane przez Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych we Wrocławiu 02.10.2018 r. Ankiety wypełnili przedstawiciele 11 szkół z terenu Powiatu Wrocławskiego.

Badania wskazują na to, że w większości ankietowanych szkół (70 %) są obecni uczniowie przybywający z zagranicy (od 2 do 14 osób). Najczęściej są to obywatele Ukrainy. Według ankiet najwięcej cudzoziemców uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr 2 w Kątach Wrocławskich (14 uczniów). Prawie wszyscy uczniowie cudzoziemscy tej szkoły są Ukraińcami (13 osób). Na drugim miejscu pod względem ilości uczniów cudzoziemskich jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernicy (21 osób, połowa z nich przybyła z Ukrainy). Trzecia szkoła, w której uczy się większa liczba cudzoziemców, to Szkoła Podstawowa w Kamieńcu Wrocławskim (8 cudzoziemców; przy czym 7 z nich pochodzi z Ukrainy). Do niektórych szkół biorących udział w ankietowaniu nie uczęszczają cudzoziemcy bądź jest to bardzo mała liczba uczniów (2-5 uczniów).

W wyniku ankietowania nie udało się dostrzec istotnej prawidłowości pod względem ilości czasu pobytu w Polsce, klas, do których uczęszczają, znajomości języka polskiego, a także jakości procesu adaptacji. Według pedagogów uczniowie przybywający z zagranicy najczęściej skarżą się na wysokie wymagania nauczycieli oraz uzyskiwane słabsze wyniki w nauce. Z oczywistych względów uczniowie cudzoziemscy mają trudność z nauką języka polskiego, zrozumieniem poleceń, a także nauką historii, matematyki, wolnym tempem pracy.

Formy wsparcia jakie szkoły zapewniają uczniom przybywającym z zagranicy są następujące:

- dostosowanie wymagań edukacyjnych (prostszy sposób wykładania materiału, bieżące wsparcie na lekcji, dostosowanie systemu oceniania),
- wsparcie emocjonalne ze strony nauczycieli;
- dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego dla cudzoziemców; takie zajęcia najczęściej są prowadzone indywidualnie; liczba godzin jest różna w zależności od szkoły (od dwóch do pięciu godzin tygodniowo);
- dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze z nauczanych przedmiotów;
- dostosowanie egzaminu gimnazjalnego/egzaminu ósmoklasisty (sporadycznie);
- pomoc dla dzieci ze strony środowiska rówieśniczego (sporadycznie);
- pomoc dla rodziców od innych rodziców (jak przybywających z zagranicy, tak i Polaków) (sporadycznie);
- samopomoc obcokrajowców (sporadycznie);
- pomoc tłumaczy-wolontariuszy w trakcie rozmów z rodzicami/ dziećmi (sporadycznie); kilku pedagogów wyraziło zdanie o braku potrzeby dodatkowego wsparcia osoby władającej językiem kraju pochodzenia dzieci.

Uczniowie przybywający z zagranicy niewątpliwie potrzebują okresu adaptacyjnego, wsparcia ze strony pedagogów szkolnych, zindywidualizowanych metod pracy.

Jeśli mają Państwo jakieś pytania, spostrzeżenia, przemyślenia, wnioski, dobre praktyki w zakresie pracy z uczniami cudzoziemskimi, proszę o kontakt: viktorii.rachynska@pzp.edu.pl (Wiktoria Raczyńska).